

Sygn. akt XII C 1198 / 18 (poprzednio I C 445 / 18)

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 stycznia 2021 r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu XII Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: **Sędzia SO Krzysztof Rudnicki**

po rozpoznaniu w dniu 29.01.2021 r.

we Wrocławiu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **M. P. i W. P.**

przeciwko **(...) S.A. w W. (poprzednio (...) S.A. we W.)**

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego na rzecz powodów **49.328,01 zł** (czterdzieści dziewięć tysięcy trzysta dwadzieścia osiem złotych, jeden grosz) oraz **7.873,64 CHF** (siedem tysięcy osiemset siedemdziesiąt trzy franki szwajcarskie, sześćdziesiąt cztery centymy) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od obu wskazanych kwot od dnia 22.12.2017 r. do dnia zapłaty;

II. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

III. zasądza od pozwanego na rzecz powodów **9.407,84 zł** kosztów procesu.

XII C 1198 / 18 (poprzednio I C 445 / 18)

UZASADNIENIE

Powodowie M. P. i W. P. wnieśli o zasądzenie od pozwanego (...) S.A. we W. 49.328,01 zł oraz 8.094,17 CHF wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od należności częściowych, ewentualnie zasądzenie od pozwanego 21.470,32 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, a także o zasądzenie od pozwanego kosztów procesu.

Powodowie podali, że październiku 2008 r. zawarli z (...) S.A. umowę kredytu na cele mieszkaniowe (...). W grudniu 2009 r. do umowy przystąpił powód. Bank udzielił kredytu w kwocie 179.968,94 zł denominowanego (waloryzowanego) w walucie CHF na okres 360 miesięcy. Kredyt wypłacany był w złotych przy jednoczesnym przeliczeniu na walutę po kursie kupna dewiz wg Tabeli kursów z dnia uruchomienia kredytu, natomiast spłata kredytu następowała w złotych w ratach określonych w walucie kredytu, po ustalonym wg Tabeli kursów kursie sprzedaży dewiz obowiązującym w Banku w dniu spłaty. Powodowie dokonywali spłaty kredytu w PLN, zaś począwszy od lipca 2014 r. dokonują spłaty bezpośrednio w walucie CHF.

Powodowie zarzucili, że umowa kredytu z dnia 30.10.2008 r. stanowi nieważną czynność prawną wobec sprzeczności z art. 69 ust. 1 i 2 pr. bank. Powodom nie była znana kwota zobowiązania w walucie CHF w dniu zawarcia umowy, bowiem wypłata kredytu oraz przeliczenie kredytu na CHF miało miejsce dopiero 20 dni później. Waluta CHF nie

była obecna na żadnym etapie wykonywania umowy kredytowej. Mechanizm waloryzacji zawarty w umowie kredytu umożliwia pozwanemu dowolne ustalenie wysokości świadczenia kredytobiorców – powodów. Pozwany stosuje dwa mierniki waloryzacji, tj. kurs kupna i kurs sprzedaży, oba z nich wyznaczone dowolnie. Powyższy mechanizm narusza art. 69 ust. 1 i 2 pr. bank., bowiem uniemożliwia precyzyjne ustalenie w umowie kredytu kwoty kredytu. Przyznanie pozwanemu w umowie uprawnienia do jednostronnego ustalania kursów, a przez to umożliwienie pozwanemu arbitralnego i dowolnego kształtowania treści łączącego strony stosunku prawnego, sprzeciwia się art. 353⁽¹⁾ kc.

Następnie powodowie podnieśli, że postanowienia umowne dotyczące przeliczenia kwoty kredytu na walutę CHF oraz postanowienia umowne dotyczące określania wysokości raty kredytu stanowią klauzule niedozwolone i nie wiążą powodów. Wskazali, że postanowienia dotyczące wypłaty kredytu i spłaty kredytu są pod kątem normatywnym identyczne z postanowieniami wpisanymi do rejestru klauzul niedozwolonych pod nrmi (...), (...), (...).

W konsekwencji powodowie zażądali zwrotu świadczenia spełnionego na rzecz pozwanego Banku w wykonaniu umowy kredytu z dnia 30.10.2008 r.

Szczegółowe uzasadnienie stanowiska powodów zawarte jest na k. 4-15 akt sprawy.

W odpowiedzi na pozew pozwany (...) S.A. we W. wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powodów kosztów procesu.

Pozwany zakwestionował abuzowność klauzul odwołujących się do tabel kursowych, wskazując, że stosowanie tych tabel było powszechną praktyką rynkową. Podniósł, że nie określał kursów kupna i sprzedaży CHF w sposób dowolny i arbitralny, ale stosował kursy rynkowe, w pełni odpowiadające kształtowaniu się cen tej waluty na rynku międzybankowym. Pozwany podniósł, że powodowie skorzystali z kapitału na znacznie korzystniejszych warunkach ekonomicznych – oprocentowanego w oparciu o stawkę LIBOR, a nie WIBOR. Wskazał, że nawet przyjęcie ewentualnej abuzowności klauzul odsyłających do tabel kursowych pozwanego nie powoduje upadku mechanizmu waloryzacji do waluty obcej CHF, pojawić się może co najwyżej zagadnienie kursu, po którym należałoby przeliczać wysokość kapitału i rat kapitałowo-odsetkowych. Zarzucił, że powodowie pomijają wejście w życie tzw. ustawy antyspreadowej, która stanowiła wyraźną ingerencję ustawodawcy ostatecznie przesądzającą o dopuszczalności tzw. kredytów denominowanych lub indeksowanych (waloryzowanych) do waluty obcej, zarówno przed, jak i po wejściu w życie tej ustawy, a ponadto przyznała kredytobiorcom uprawnienie do spłaty rat kapitałowo-odsetkowych, jak i kwoty kredytu bezpośrednio w walucie obcej.

Pozwany wskazał, iż powództwo podlega oddaleniu również z uwagi na treść art. 411 pkt 1 kc, tj. brak zastrzeżenia zwrotu świadczenia.

Pozwany odniósł się do rozumienia waluty kredytu, waluty zobowiązania i waluty spłaty. Nie zgodził się z zarzutami naruszenia zasady określoności świadczenia odnośnie kwoty wyrażonej w CHF.

Pozwany zgłosił także zarzut przedawnienia roszczenia powodów w zakresie obejmującym odsetkową część rat kapitałowo-odsetkowych za okres od dnia zawarcia umowy kredytu do dnia 16.08.2014 r.

Szczegółowe przedstawienie stanowiska pozwanego zawarte jest na k. 77-106 akt sprawy.

W piśmie procesowym z dnia 14.02.2020 r. (k. 310-311) powodowie zmienili żądanie pozwu w zakresie roszczenia ewentualnego.

Sąd ustalił w sprawie następujący stan faktyczny.

M. P. i W. P. zamierzali zakupić mieszkanie za środki pochodzące z kredytu bankowego. Zgłosili się do pośrednika finansowego – (...) S.A. Pośrednik przedstawił im tylko jedną opcję – kredytu indeksowanego do CHF (...) S.A. M. P. miała samodzielnie zdolność do zaciągnięcia takiego kredytu.

Warunki kredytu nie były negocjowane. Nie były sporządzane symulacje zmian kursu CHF. Nie było mowy o możliwości wypłaty i spłaty kredytu w CHF. Nie były też omawiane zasady ustalania kursów walut stosowanych przez (...) S.A.

/ dowód: zeznania powodów: W. P. – e-protokół z dnia 14.02.2020 r. 00:04:05-

00:13:26 k. 323-324 i 326, M. P. – e-protokół z dnia 14.02.2020 r.

00:13:27-00:21:48 k. 324-326 /

W dniu 30.10.2008 r. M. P. jako kredytobiorca oraz (...) S.A. w W. jako kredytodawca zawarli umowę kredytu na cele mieszkaniowe (...) nr (...).

Integralną częścią umowy kredytu były O. (...) ((...)), stanowiące załącznik nr 1 do umowy (§ 1 ust. 2).

(...) S.A. udzielił powodce kredytu w kwocie 179.968,94 zł denominowanego (waloryzowanego) w walucie CHF, na okres 360 miesięcy od dnia 30.10.2008 r. do dnia 05.10.2038 r. na zasadach określonych w umowie i (...) (§ 2 ust. 1).

Kwota kredytu denominowanego (waloryzowanego) w CHF lub transzy kredytu miała zostać określona według kursu kupna dewiz dla wyżej wymienionej waluty zgodnie z „Tabelą kursów” obowiązującą w Banku w dniu wykorzystania kredytu lub transzy kredytu (§ 2 ust. 2).

Kredyt przeznaczony był na finansowanie budowy lokalu mieszkalnego nr (...) w O. przy ul. (...), działki nr (...), o wartości kosztorysowej 179.968,94 zł (§ 3 ust. 1).

Uruchomienie kredytu miało nastąpić w 5 transzach (§ 4 ust. 1):

- dnia 03.11.2008 r. – 39.990,68 zł,

- dnia 01.01.2009 r. – 39.993,79 zł,

- dnia 01.04.2009 r. – 39.993,79 zł,

- dnia 01.07.2009 r. – 29.995,34 zł,

- dnia 01.10.2009 r. – 29.995,34 zł,

w formie przelewu na rachunek bankowy (...).

Każda transza kredytu miała być wykorzystywana w złotych, przy jednoczesnym przeliczeniu kwoty kredytu według kursu kupna dewiz dla CHF zgodnie z „Tabelą kursów” obowiązującą w Banku w dniu wykorzystania danej transzy (§ 4 ust. 1a).

Uruchomienie transz kredytu miało nastąpić po spełnieniu warunków określonych w (...) (§ 4 ust. 2 i 3).

Bank pobierał od kredytobiorcy prowizję w wysokości 1.399,67 zł z tytułu ryzyka udzielenia kredytu z brakującą wartością zabezpieczenia (§ 6 ust. 2).

Zasady pobierania opłat i prowizji, zasady zmiany ich wysokości oraz sposób informowania o tych zmianach określały (...) (§ 6 ust. 3).

Kredytobiorczyni oświadczyła, że otrzymała wyciąg z „Taryfy prowizji i opłat (...) S.A.”, akceptuje jej treść oraz zasady informowania o zmianie wysokości opłat i prowizji (§ 6 ust. 4).

Oprocentowanie kredytu było zmienne i stanowiło sumę zmiennej stawki odniesienia oraz stałej marży Banku w wysokości 2,32 p.p. (§ 8 ust. 1).

W dniu zawarcia umowy oprocentowanie kredytu wynosiło 5,28 % i było równe sumie stawki odniesienia, którą była stawka rynku pieniężnego LIBOR 3-miesięczny, oraz marży Banku w wysokości 2,32 p.p. (§ 8 ust. 2).

Pierwsza zmiana oprocentowania wynikająca ze zmiany stawki odniesienia miała nastąpić w miesiącu kalendarzowym następującym po miesiącu, w którym została zawarta umowa, w dniu ustalonym jako dzień płatności raty kapitałowo-odsetkowej (§ 8 ust. 3).

Kolejne zmiany miały być dokonywane w trzymiesięcznych okresach odsetkowych, począwszy od dnia dokonania pierwszej zmiany, każdorazowo w dniu ustalonym jako dzień płatności raty kapitałowo-odsetkowej (§ 8 ust. 4).

Ostateczny termin spłaty kredytu, odsetek i innych należności przypadła na dzień 05.10.2038 r. (§ 9 ust. 1).

Po okresie wykorzystania kredytu kredytobiorczyni zobowiązana była do spłaty kredytu wraz z odsetkami w 348 ratach miesięcznych w dniu 5 każdego miesiąca, począwszy od dnia 07.12.2009 r., przy czym spłata rat kapitałowo-odsetkowych miała być dokonywana w złotych, po uprzednim przeliczeniu rat kapitałowo-odsetkowych według kursu sprzedaży dewiz dla CHF zgodnie z „Tabelą kursów” obowiązującą w Banku w dniu spłaty (§ 9 ust. 2).

Miesięczne raty kapitałowo-odsetkowe ustalane były w równej wysokości (§ 9 ust. 3).

W okresie wykorzystania kredytu kredytobiorcy spłacali należne Bankowi odsetki (§ 9 ust. 4).

Wysokość należnych odsetek określana była w CHF, a spłata miała być dokonywana w złotych po uprzednim przeliczeniu należnych odsetek według kursu sprzedaży dewiz dla CHF zgodnie z „Tabelą kursów” obowiązującą w Banku w dniu spłaty (§ 9 ust. 6).

Zabezpieczenia spłaty kredytu stanowiły (§ 10 ust. 1):

- 1) hipoteka umowna kaucyjna na kredytowanym lokalu mieszkalnym,
- 2) cesja na rzecz Banku praw z umowy ubezpieczenia domu jednorodzinnego od ognia i innych zdarzeń losowych.

Kredytobiorczyni oświadczyła, że w związku z zaciągnięciem kredytu denominowanego (waloryzowanego) w walucie wymiennej została poinformowana przez Bank o ryzyku związanym ze zmianą kursów walut oraz rozumie wynikające z tego konsekwencje (§ 11 ust. 4).

Kredytobiorczyni oświadczyła też, że akceptuje zasady funkcjonowania kredytu denominowanego (waloryzowanego) w walucie wymiennej, w szczególności zasady dotyczące określenia kwoty kredytu w walucie wskazane w § 2 umowy, sposobu uruchomienia i wykorzystania kredytu określone w § 4 umowy oraz warunków jego spłaty określone w § 9 umowy (§ 11 ust. 5).

W dniu 31.10.2008 r. umowa kredytu została aneksowana w ten sposób, że początek spłaty kredytu został określony na 05.11.2009 r.

/ dowód: umowa kredytu (...) z dnia 30.10.2008 r. – k. 20-22; aneks nr (...) z dnia 31.10.2008

r. – k. 24; Ogólne warunki kredytowania – k. 29-34 /

W dniu 08.12.2009 r. M. P., W. P. oraz (...) S.A. w W. zawarli aneks nr (...) do umowy kredytu (...) z dnia 30.10.2008 r.

Strony oświadczyły, że wierzytelność Banku wynosi (§ 1 ust. 1):

- kapitał w równowartości 68.829,41 zł po przeliczeniu według zasad przewidzianych w umowie,
- odsetki należne zgodnie z § 8 umowy, w tym odsetki bieżące w równowartości 4,86 CHF.

W. P. oświadczył, że przystępuje do długu wynikającego z umowy wraz z odsetkami i wszelkimi kosztami oraz zobowiązuje się do spłaty tego długu na rzecz Banku zgodnie z umową, na warunkach i w terminach w niej określonych (§ 2 ust. 1).

M. P. oraz (...) S.A. wyrazili zgodę na przystąpienie kredytobiorcy przystępującego (§ 2 ust. 3 oraz § 3 ust. 1).

Marża Banku została określona na 1,32 p.p. (§ 5 ust. 1), podwyższone o 1 p.p. w okresie do uprawomocnienia się wpisu hipoteki.

/ dowód: aneks nr (...) z dnia 08.12.2009 r. – k. 25-26 /

W dniu 25.05.2010 r. strony zawarły aneks nr (...) do umowy kredytu (...) z dnia 30.10.2008 r., w którym oznaczyły cel kredytu jako finansowanie budowy lokalu mieszkalnego nr (...) przy ul. (...) w O..

/ dowód: aneks nr (...) z dnia 25.05.2010 r. – k. 27 /

W dniu 04.11.2008 r. A. S. – doradca w (...) Oddziale (...) S.A. we W. Filia nr (...) stwierdził, że klient spełnił wszystkie warunki zawarte w umowie kredytu, w związku z powyższym prosi o uruchomienie kredytu z systemu (...) w kwocie 39.990,68 zł na rachunek nr (...) prowadzony na rzecz (...), wskazując, że z rachunku nr (...) należy pobrać opłaty/prowizje/składki:

- opłata za inspekcje – 100 zł,
- prowizja związana z brakującą wartością zabezpieczenia – 1.399,67 zł.

/ dowód: zlecenie uruchomienia środków – k. 123 /

Uruchomienie kredytu nastąpiło w 5 transzach:

- w dniu 05.11.2008 r. – I transza – 39.990,68 zł – która po przeliczeniu na walutę, w której kredyt był denominowany (waloryzowany), stanowiła równowartość 17.761,01 CHF – kurs uruchomienia 2,2516,
- w dniu 15.01.2009 r. – II transza – 39.993,79 zł – która po przeliczeniu na walutę, w której kredyt był denominowany (waloryzowany), stanowiła równowartość 14.569,69 CHF – kurs uruchomienia 2,7450,
- w dniu 17.04.2009 r. – III transza – 39.993,79 zł – która po przeliczeniu na walutę, w której kredyt był denominowany (waloryzowany), stanowiła równowartość 14.572,34 CHF – kurs uruchomienia 2,7445,
- w dniu 16.07.2009 r. – IV transza – 29.995,34 zł – która po przeliczeniu na walutę, w której kredyt był denominowany (waloryzowany), stanowiła równowartość 10.942,81 CHF – kurs uruchomienia 2,7411,
- w dniu 07.10.2009 r. – V transza – 29.995,34 zł – która po przeliczeniu na walutę, w której kredyt był denominowany (waloryzowany), stanowiła równowartość 11.193,54 CHF – kurs uruchomienia 2,6797.

/ dowód: pismo (...) S.A. z dnia 23.06.2017 r. – k. 36-39 /

Na podstawie uchwał nadzwyczajnych zgromadzeń akcjonariuszy (...) S.A. oraz (...) S.A. z dnia 30.07.2012 r., rep. (...) i rep. (...), nastąpiło połączenie tych spółek w trybie art. 492 § 1 pkt 1 ksh poprzez przeniesienie całego majątku (...) S.A. na (...) S.A. jako spółkę przejmującą.

Na podstawie uchwały o zmianie statutu z dnia 16.05.2018 r., rep. (...), Bank zmienił firmę i siedzibę na (...) S.A. w W..

/ fakty powszechnie i urzędowo znane oraz powszechnie dostępne; ponadto dowód: odpis z KRS

nr (...) – k. 110-120 /

Powodowie początkowo spłacali kredyt poprzez potrącenia dokonywane z ich rachunku bankowego, później zdecydowali się dokonywać spłat bezpośrednio w CHF.

W okresie od dnia 05.12.2008 r. do dnia 05.06.2017 r. powodowie spłacili na rzecz (...) S.A., a następnie (...) S.A., 49.328,01 PLN oraz 7.873,64 CHF.

/ dowód: pismo (...) S.A. z dnia 23.06.2017 r. – k. 36-39; zeznania powodów: W.

P. – e-protokół z dnia 14.02.2020 r. 00:04:05-00:13:26 k. 323-324 i 326,

M. P. – e-protokół z dnia 14.02.2020 r. 00:13:27-00:21:48 k. 324-

326 /

Pismem z dnia 02.11.2017 r. pełnomocnik powódki skierował do (...) S.A. we W. wezwanie do zapłaty 50.717,71 zł oraz 8.094,17 CHF wraz z odsetkami za opóźnienie liczonymi od należności cząstkowych w terminie 7 dni, powołując się na zawarcie w umowie kredytu nr (...) niedozwolonych postanowień umownych oraz nieważność tej umowy.

/ dowód: pismo z dnia 02.11.2017 r. – k. 41-44 /

Pismem z dnia 07.12.2017 r. (...) S.A. odmówił zaspokojenia żądania.

/ dowód: pismo z dnia 07.12.2017 r. – k. 46-48 /

Sąd zważył, co następuje.

Powództwo zasługuje na uwzględnienie w przeważającej części.

Powodowie zażądali zwrotu świadczeń spełnionych na rzecz pozwanego Banku i jego poprzednika prawnego (...) S.A. w wykonaniu nieważnej w ich ocenie umowy kredytu z dnia 30.10.2008 r.

Zgodnie z art. 405 kc w zw. z art. 410 § 1 kc kto spełnił świadczenie nienależne, obowiązany jest do jego zwrotu. Zgodnie zaś z art. 410 § 2 kc świadczenie jest nienależne, jeżeli ten, kto je spełnił, nie był w ogóle zobowiązany lub nie był zobowiązany względem osoby, której świadczył, albo jeżeli podstawa świadczenia odpadła lub zamierzony cel świadczenia nie został osiągnięty, albo jeżeli czynność prawna zobowiązująca do świadczenia była nieważna i nie stała się ważna po spełnieniu świadczenia.

Dokonując ustaleń stanu faktycznego sprawy, Sąd wziął pod uwagę materiał dowodowy obejmujący przedłożone przez strony dokumenty dotyczące przedmiotu i treści łączącego strony stosunku kredytowego, a także zeznania powodów.

Wnioski dowodowe pozwanego o przesłuchanie świadków podlegały oddaleniu jako nieprzydatne do rozstrzygnięcia sprawy, nieadekwatne do okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy oraz do okoliczności, jakie miałyby zostać udowodnione. Świadek A. N. została zgłoszona na okoliczność zasad funkcjonowania kredytów denominowanych/waloryzowanych do CHF, sytuacji na rynku kredytów hipotecznych w latach 2004-2009, oczekiwań kredytobiorców. Świadek nie brała udziału w negocjowaniu i zawarciu umowy z powodami, zatem nie mogła mieć wiedzy nt. ich oczekiwań, zaś oczekiwania innych kredytobiorców nie mają znaczenia w tej sprawie. Zasady funkcjonowania kredytów denominowanych/waloryzowanych do CHF są doskonale znane Sądowi oraz pełnomocnikom stron. Sytuacja na rynku kredytów została opisana w przedłożonych przez pozwanego dokumentach – raportach, analizach, itp., które także nie są przydatne do rozstrzygnięcia sprawy, gdyż nie odnoszą się do konkretnego stosunku kredytowego z udziałem powodów. Zeznania świadka z kolei z natury nie są dowodem na tego rodzaju okoliczności.

Świadek K. K. została zgłoszona na okoliczność zasad ustalania kursów przez Bank oraz rynkowego charakteru tych kursów. Zasady ustalania kursów również są znane Sądowi i pełnomocnikom stron, jednakże powinny wynikać z umowy, jej ogólnych warunków albo z dokumentów o charakterze ogólnym pochodzących od banku kredytującego. Praktyka odwoływania się w umowach do tabel kursowych poszczególnych banków faktycznie była powszechna, co nie znaczy, że była prawidłowa. Z kolei świadek P. T. został zgłoszony na okoliczność, że z związku z udzielaniem kredytów denominowanych lub waloryzowanych Bank zaciągał zobowiązania w walucie CHF. Źródło finansowania kredytu nie ma znaczenia dla oceny treści umowy i jej ważności. Ponadto również takie okoliczności powinny wynikać z odpowiednich dokumentów.

W związku z powyższym prowadzenie wskazanych dowodów było zbędne i prowadziłyby jedynie do przedłużenia postępowania poza rozsądną potrzebę, skoro świadkowie mieliby być przesłuchiwani w drodze pomocy sądowej.

Trzeba zaznaczyć, że pozwany nie zgłosił żadnych wniosków dowodowych mogących służyć ustaleniu okoliczności zawarcia umowy z powodami. Tymczasem przedmiotem procesu nie jest analiza rynku kredytów mieszkaniowych, złotych czy walutowych, tylko ocena zasadności konkretnych roszczeń wywodzonych z konkretnego stosunku prawnego.

Także niezasadny był wniosek powodów o zobowiązanie pozwanego do złożenia potwierdzeń transakcji walutowych.

Powodowie zawarli z poprzednikiem prawnym pozwanego – (...) S.A. w W. umowę kredytu indeksowanego do waluty obcej (CHF), aczkolwiek określonego w samej umowie jako denominowany (waloryzowany).

Zgodnie z art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29.08.1997 r. – Prawo bankowe przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu. Natomiast według art. 69 ust. 2 pr. bank. umowa kredytu powinna być zawarta na piśmie i określać w szczególności:

- 1) strony umowy;
- 2) kwotę i walutę kredytu;
- 3) cel, na który kredyt został udzielony;
- 4) zasady i termin spłaty kredytu;
 - 4a) w przypadku umowy o kredyt denominowany lub indeksowany do waluty innej niż waluta polska, szczegółowe zasady określania sposobów i terminów ustalania kursu wymiany walut, na podstawie którego w szczególności wyliczana jest kwota kredytu, jego transz i rat kapitałowo-odsetkowych oraz zasad przeliczania na walutę wypłaty albo spłaty kredytu;
- 5) wysokość oprocentowania kredytu i warunki jego zmiany;
- 6) sposób zabezpieczenia spłaty kredytu;
- 7) zakres uprawnień banku związanych z kontrolą wykorzystania i spłaty kredytu;
- 8) terminy i sposób postawienia do dyspozycji kredytobiorcy środków pieniężnych;
- 9) wysokość prowizji, jeżeli umowa ją przewiduje;
- 10) warunki dokonywania zmian i rozwiązania umowy.

Ponadto stosownie do art. 69 ust. 3 pr. bank. w przypadku umowy o kredyt denominowany lub indeksowany do waluty innej niż waluta polska, kredytobiorca może dokonywać spłaty rat kapitałowo-odsetkowych oraz dokonać przedterminowej spłaty pełnej lub częściowej kwoty kredytu bezpośrednio w tej walucie; w tym przypadku w umowie o kredyt określa się także zasady otwarcia i prowadzenia rachunku służącego do gromadzenia środków przeznaczonych na spłatę kredytu oraz zasady dokonywania spłaty za pośrednictwem tego rachunku.

Prawo bankowe nie definiuje pojęć kredytu indeksowanego i kredytu denominowanego. Charakter tych umów wykształcił się w praktyce obrotu. Kredyt denominowany oznacza kredyt wyrażony w walucie obcej (w tym wypadku CHF), którego wartość podlega przeliczeniu na złote polskie według kursu z dnia wydania decyzji kredytowej, z dnia zawarcia umowy, z dnia wypłaty (uruchomienia) kredytu albo z innej jeszcze daty; wartość wyrażona w walucie obcej stanowi podstawę do ustalenia wysokości rat spłaty kredytu wskazywanych w harmonogramach płatności, które to raty z kolei każdorazowo podlegają przeliczeniu na złote polskie według kursu z dnia płatności raty, z dnia poprzedzającego dzień płatności raty albo z innej jeszcze daty. Z kolei kredyt indeksowany (inaczej waloryzowany) do waluty obcej to kredyt wyrażony od początku w złotych polskich i wypłacany w złotych polskich w kwocie wskazanej w umowie, którego wartość została dodatkowo wyrażona w walucie obcej, w tym przypadku CHF, według kursu z dnia zawarcia umowy kredytu lub z dnia wypłaty (uruchomienia) kredytu albo z innej jeszcze daty; wartość wyrażona w CHF stanowi podstawę do ustalenia wysokości rat spłaty kredytu wskazywanych w harmonogramach płatności, które to raty z kolei każdorazowo podlegają przeliczeniu na złote polskie według kursu z dnia płatności raty, z dnia poprzedzającego dzień płatności raty albo z innej jeszcze daty.

Regulacje dotyczące kredytu denominowanego lub indeksowanego do waluty obcej zostały wprowadzone do art. 69 ust. 2 pkt 4a i ust. 3 pr. bank. z dniem 26.08.2011 r. na mocy ustawy z dnia 26.07.2011 r. o zmianie ustawy – Prawo bankowe i niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 165, poz. 984 – tzw. ustawy antyspreadowej).

Nie oznacza to jednak, iż przed tą datą zawarcie umowy kredytu tego rodzaju było niedopuszczalne. Przeciwnie, możliwość zawarcia umowy kredytu zawierającej tego rodzaju postanowienia mieściła się w ramach ogólnej swobody kontaktowania przewidzianej w art. 353¹ kc (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 29.04.2015 r., V CSK 445/14; z dnia 22.01.2016 r., I CSK 1049/14).

Łącząca strony umowa kredytu z dnia 30.10.2008 r. nie jest nieważna tylko dlatego, że jej przedmiotem jest kredyt indeksowany do CHF. Natomiast można dopatrzeć się wadliwości tej umowy z uwagi na wadliwość jej konkretnych postanowień.

Jak wynika z treści § 1 ust. 1 i 2 oraz § 4 ust. 1 i 1a tej umowy (...) S.A. udzielił powódce (do której później przystąpił powód jako współkredytobiorca) kredytu w kwocie 179.968,94 zł, przeznaczonego na sfinansowanie budowy lokalu mieszkalnego przez dewelopera (spółdzielnię mieszkaniową), przy czym poszczególne transze kredytu miały zostać wypłacone w złotych polskich. Z kolei, stosownie do zapisu § 9 ust 2 umowy spłata kredytu miała nastąpić również w złotych w równowartości kwot wyrażonych w walucie obcej przewidzianych w harmonogramie spłat.

Suma kredytu wynosząca 179.968,94 zł miała zostać przeliczona na CHF w dniu uruchomienia każdej kolejnej transzy kredytu według kursu kupna dewiz obowiązującego w (...) S.A. w tejże dacie.

Istotą kredytu jest oddanie środków pieniężnych do dyspozycji kredytobiorcy (co odróżnia kredyt od pożyczki pieniężnej polegającej na przeniesieniu środków pieniężnych na własność) oraz konieczność określenia celu umowy (w przypadku pożyczki wobec przeniesienia własności cel nie ma znaczenia).

Przywołane postanowienia umowy kredytu uwidaczniają mechanizm podwójnego przeliczania waluty kredytu, po raz pierwszy przy uruchomieniu środków do dyspozycji kredytobiorców, po raz drugi przy dokonywaniu przez kredytobiorców spłat zgodnie z harmonogramem.

Należy jednakże wyraźnie odróżnić samą zasadę przeliczania waluty kredytu od kwestii, po jakim kursie miałyby to przeliczenie nastąpić. Przeliczenie kredytu wyrażonego nominalnie w walucie polskiej na walutę obcą i odwrotnie

według oznaczonego kursu waluty obcej należy uznać za co do zasady dopuszczalne i zgodne z ustawą. Zgodnie z art. 358¹ § 2 kc strony umowy, w szczególności umowy kredytu, mogą zastrzec, że wysokość świadczenia pieniężnego zostanie ustalona według innego niż pieniądź miernika wartości (zob. też wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 25.03.2011 r., IV CSK 377/10; z dnia 18.05.2016 r., V CSK 88/16; z dnia 08.12.2006 r., V CSK 339/06). Dopuszczalność odwołania się do miernika wartości „innego niż pieniądź” należy przy tym pojmować szeroko. Po pierwsze, świadczenie pieniężne może zostać zwaloryzowane według przewidzianego w umowie kryterium – przeciętnego wynagrodzenia, stopy inflacji, kursu złota, średniej ceny zboża albo jakichkolwiek innego wskaźnika gospodarczego. Po drugie, skoro można przyjąć miernik wartości o innym zupełnie charakterze niż pieniądź (waluta), to tym bardziej (a maiori ad minus) można posłużyć się innym wskaźnikiem pieniężnym, czyli przeliczenie świadczenia pieniężnego może także nastąpić według kursu waluty innej niż pieniądź polski. Indeksacja kredytu kursem CHF jest postacią takiej właśnie waloryzacji umownej. Waloryzacja świadczenia pieniężnego zmierza do urealnienia jego wartości poprzez odwołanie do obiektywnych, niezależnych od stron transakcji kryteriów. Także w przypadku umów kredytu takie urealnienie może znaleźć zastosowanie. Waloryzacja kwoty nominalnej kredytu jest niezależna od ustaleń dotyczących odsetek umownych (kapitałowych), które w przypadku umowy kredytu stanowią wynagrodzenie banku za wykorzystanie przez kredytobiorcę udostępnionych mu środków pieniężnych, w przeciwieństwie do odsetek za opóźnienie pełniących właśnie funkcję waloryzacyjną obok funkcji represyjnej.

Jednakże prawidłowa, dopuszczalna i zgodna z prawem waloryzacja świadczenia wymaga jednoznacznego, precyzyjnego oznaczenia miernika waloryzacji przewidzianego w treści umowy. Oznacza to, że przeliczenie sumy kredytu w PLN na CHF musiałyby zostać dokonane od razu, według uzgodnionego przez strony kursu, nie zaś odroczone w czasie na dzień nieznaną w chwili zawarcia umowy i pozostawione swobodzie Banku.

Takie działanie Banku jako autora umowy i jej wzorca (regulaminu) jest nieakceptowalne. Nic nie stało na przeszkodzie przeliczeniu sumy kredytu w PLN na CHF według kursu z dnia zawarcia umowy kredytu. Tymczasem w chwili zawarcia umowy kwota kredytu będąca podstawą wyliczenia rat nie została ściśle oznaczona. W tym zakresie umowa kredytu odsyła do daty w istocie nieskonkretyzowanej.

Należy podzielić argumentację powodów w zakresie abuzywnego charakteru przywołanych postanowień umowy przewidujących indeksację kredytu kursem CHF.

Zgodnie z art. 385¹ § 1 kc postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nieuzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy; nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. Przepis art. 385¹ § 2 kc wskazuje, że jeżeli postanowienie umowy zgodnie z § 1 nie wiąże konsumenta, strony są związane umową w pozostałym zakresie. Wreszcie stosownie do art. 385² kc oceny zgodności postanowienia z dobrymi obyczajami dokonuje się według stanu z chwili zawarcia umowy, biorąc pod uwagę jej treść, okoliczności zawarcia oraz uwzględniając umowy pozostające w związku z umową obejmującą postanowienie będące przedmiotem oceny.

Nie było sporne, iż powódka zawierając umowę kredytu z (...) S.A. występowała w charakterze konsumenta.

Powodowie zeznali, że nie mieli wpływu na kształt postanowień umowy, opracowanej z użyciem wzorca pochodzącego od (...) S.A., postanowienia te nie zostały z nimi indywidualnie uzgodnione, w szczególności w zakresie dotyczącym klauzul przeliczeniowych oraz zasad ustalania kursów CHF, i zeznania te pozostają w logicznym powiązaniu z treścią dokumentów.

Odnosząc się do konkretnych wadliwości klauzul przeliczeniowych, za rażąco sprzeczne z

interesem konsumenta oraz sprzeczne z dobrymi obyczajami należy uznać posługiwanie się przez Bank po pierwsze kursami kupna/sprzedaży CHF ustalonymi jednostronnie, jako pochodzącymi z jego Tabeli kursów, po drugie zaś różnymi kursami dla różnych przeliczeń, o czym stanowią przywołane zapisy umowy.

Kursy kupna i sprzedaży walut (dewiz) ustalane były przez Bank, który nie wskazał ani w samej umowie kredytu ani w jej ogólnych warunkach metody wyliczania tych kursów, poddającej się weryfikacji. Pozwany nie wykazał, aby jego poprzednik prawny podawał do wiadomości kontrahentów dane o wysokości kursów i sposobie ich wyliczenia ani też aby uzgodnił z powodami zasady ustalania kursu CHF.

Samo tylko odwoływanie się do powszechnej praktyki ustalania kursów CHF w tabelach banków, które miałyby mieć charakter rynkowy, nie może przemawiać za ustaleniem, że warunki spłaty kredytu zostały indywidualnie ustalone (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 08.09.2016 r., II CSK 750/15).

Zasady ustalania tabel kursowych w okresie od 2008 r. do chwili obecnej przez banki komercyjne, w szczególności (...) S.A., następnie (...) S.A., są znane i Sądowi i pełnomocnikom stron z innych spraw o zbliżonym przedmiocie. O oznaczonej, ustalonej w banku godzinie następuje sczytanie kursów udostępnianych w serwisach informacyjnych Thomson/Reuters lub Bloomberg na podstawie danych na rynkach finansowych, zestawiane są pary walut, w tym wypadku CHF/PLN, i na tej podstawie bank ustala kurs bazowy, obowiązujący w danym dniu. Kurs ten jest powiększany o tzw. spread, czyli +/- dla kursu kupna (niższego) i kursu sprzedaży (wyższego), którego poziom z kolei ustalany jest uchwałą zarządu banku lub decyzją wewnętrznego organu banku – komitetu finansowego, dyrektora departamentu skarbu, itp.

Niezależnie jednak od konkretnej reguły ustalania tabeli kursowej Banku, reguła ta nie została opisana ani w umowie kredytu ani w regulaminie kredytowania, a tym bardziej uzgodniona między stronami. Umowa odwołuje się do Tabeli kursów obowiązującej w Banku, czyli jego dokumentu wewnętrznego,

Tymczasem miernik waloryzacji stosowany do przeliczenia świadczenia pieniężnego winien mieć charakter obiektywny, niezależny od woli jednej ze stron. Natomiast mechanizm ustalania przez bank kursów waluty, pozostawiający bankowi swobodę, jest w sposób oczywisty sprzeczny z dobrymi obyczajami i rażąco narusza interesy konsumenta (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22.01.2016 r., I CSK 149/14, OSNC 2016/11/134).

W dacie uruchomienia transz kredytu Bank stosował kurs kupna waluty według Tabeli kursów z tego dnia, zaś w dacie spłaty rat kapitałowo-odsetkowych stosował kurs sprzedaży waluty według Tabeli kursów z tego dnia. Zastosowanie innego kursu dla przeliczenia kredytu uruchamianego – kursu kupna oraz innego kursu dla przeliczenia kredytu spłacanego – kursu sprzedaży prowadzi do uzyskania przez Bank dodatkowej korzyści finansowej wynikłej z różnicy między tymi kursami. Na tym polega istota tzw. spreadu walutowego. Na potrzeby przeliczenia kredytu do waluty obcej należało przyjąć kurs ustalany według tej samej jednolitej metody – albo każdorazowo kurs kupna, albo każdorazowo kurs sprzedaży albo jakąś postać kursu uśrednionego lub kursu niezależnego od stron umowy, np. kursu ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski z dnia zawarcia umowy oraz z dnia płatności kolejnej raty kredytu. Rozbieżność stosowanych kursów stanowi korzyść wyłącznie dla banku udzielającego kredytu, a nie dla kredytobiorcy będącego konsumentem. Sytuacje tego rodzaju legły zresztą u podstaw dokonania nowelizacji prawa bankowego ustawą tzw. antyspreadową z dnia 26.07.2011 r.

Udzielając kredytu, bank uzyskuje korzyść z oprocentowania, czyli wynagrodzenia za korzystanie z kapitału, i może je zaproponować na takim poziomie, który zapewni uzyskanie odpowiedniego wyniku. Stosowanie spreadu, który dodatkowo – co jest okolicznością powszechnie znaną – wykracza poza różnice w kursach kantorowych (które to kursy jako stosowane „tu i teraz”, czyli w określonym miejscu i czasie, na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, a ściślej w miejscu zamieszkania powodów albo w siedzibie pozwanego – W./W., powinny być postrzegane jako rynkowe) prowadzi wyłącznie do uzyskania korzyści przez bank kosztem kredytobiorcy.

Nie ma przy tym większego znaczenia, czy powodowie zostali poinformowani o istnieniu ryzyka kursowego. Sama zmienność kursów walutowych jest okolicznością znaną. Umowa nie zawiera natomiast żadnego mechanizmu chroniącego konsumentów przed znaczącą zmianą kursu (który faktycznie wzrósł nawet o 100 %, a nie standardowe +/- 5-10 % corocznie), a przez to zmianą świadczenia przypadającego Bankowi. Trzeba zwrócić uwagę, że w umowie zostało wskazane, że na dzień zawarcia umowy całkowity koszt kredytu wynosił 189.313,84 zł, czyli ok. 105 % kapitału.

W odniesieniu do umowy kredytu (...) nr (...) należy także zwrócić uwagę, że każda z pięciu transz kredytu została przeliczona po innym kursie, kolejno:

- 05.11.2008 r. – 2,2516
- 15.01.2009 r. – 2,7450,
- 17.04.2009 r. – 2,7445,
- 16.07.2009 r. – 2,7411,
- 07.10.2009 r. – 2,6797.

Taki stan wyłącznie pogłębia niepewność kredytobiorcy co do wysokości zobowiązania do spłaty kredytu.

Zakładając przeliczenie walut PLN/CHF według średniego kursu NBP, zobowiązanie powodów wyniosłoby:

- według kursu z dnia 05.11.2008 r. – 39.990,68 PLN : 2,3402 = 17.088,57 CHF,
- według kursu z dnia 15.01.2009 r. – 39.993,79 PLN : 2,8696 = 13.937,06 CHF,
- według kursu z dnia 17.04.2009 r. – 39.993,79 PLN : 2,8181 = 14.191,76 CHF,
- według kursu z dnia 16.07.2009 r. – 29.995,34 PLN : 2,8354 = 10.578,87 CHF,
- według kursu z dnia 07.10.2009 r. – 29.995,34 PLN : 2,7704 = 10.827,08 CHF,

tj. łącznie 66.623,34 zł, czyli mniej niż suma naliczona przez Bank (69.039,39 CHF).

Stosując swój kurs kupna (niższy od kursu średniego NBP) Bank spowodował zwiększenie zobowiązania kredytobiorców wyrażonego w walucie waloryzacji.

Prawidłowa, dopuszczalna i zgodna z prawem waloryzacja świadczenia wymagałaby jednoznacznego, precyzyjnego oznaczenia miernika waloryzacji przewidzianego w treści umowy. Oznacza to, że przeliczenie sumy kredytu w PLN na CHF musiałyby zostać dokonane od razu, według uzgodnionego przez strony kursu, nie zaś odroczone w czasie na dzień nieznaną w chwili zawarcia umowy i pozostawione swobodzie Banku.

Zastosowanie różnego kursu w zależności od tego, czy przeliczenie dotyczy wypłaconego kredytu czy też wysokości raty w dniu przewidzianym w harmonogramie należy uznać za naruszające interes konsumenta w sposób rażący, a także za działanie sprzeczne z dobrymi obyczajami (zasadami współżycia społecznego).

Pozwany nie wykazał, aby treść umowy kredytu została indywidualnie uzgodniona z pozwanymi. Treść umowy w zakresie kwestionowanych postanowień indeksacyjnych stanowi wzorzec opracowany przez Bank. Z zeznań powodów wynika, że kwestia zasad indeksacji kredytu, kursów walutowych, spreadu, itp. nie była przedmiotem negocjacji między stronami. Pozwany nie wykazał też, aby w okresie pomiędzy złożeniem wniosku kredytowego a dniem 30.10.2008 r. (podpisanie umowy) przedstawił (przesłał) powodce projekt umowy w celu akceptacji i dokonania ewentualnych zmian.

Wadliwe klauzule przeliczeniowe podlegają pominięciu – art. 385¹ § 1 i 2 kc. Jeżeli jednak dotyczą głównych świadczeń stron, umowa bez uwzględnienia tychże klauzul nie może być w ogóle wykonywana, co z kolei oznacza, iż jest ona nieważna na podstawie art. 58 § 1 kc. W aktualnym orzecznictwie sądowym przyjmowane jest stanowisko, iż klauzula indeksacyjna dotyczy głównego świadczenia stron umowy kredytu w rozumieniu art. 385¹ § 1 kc (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11.12.2019 r., V CSK 382/18).

Skoro w samej umowie kredytu nie została wiążąco wskazana suma kredytu w CHF, będąca podstawą wyliczenia rat, czyli umowa kredytu pozostawiała bankowi swobodę w zakresie wyrażenia w CHF kwoty kredytu oddanej do dyspozycji kredytobiorcy, a w konsekwencji wysokości rat spłaty kredytu, to znaczy że umowa ta wadliwie określała zobowiązanie kredytobiorcy do zwrotu otrzymanej sumy, a przez to nie zawierała prawidłowo oznaczonych wszystkich niezbędnych elementów umowy kredytu przewidzianych w art. 69 ust. 1 prawa bankowego. To zaś uzasadnia stwierdzenie nieważności tej umowy.

W konsekwencji należy podzielić stanowisko powodów co do zawarcia w treści umowy kredytu z dnia 30.10.2008 r. niedozwolonych postanowień w zakresie mechanizmu indeksacji kredytu do waluty CHF w sposób prowadzący do nieważności umowy.

Nieważność umowy kredytu indeksowanego do CHF typu (...) d. (...) S.A. została stwierdzona następującymi prawomocnymi wyrokami:

- Sądu Apelacyjnego w Gdańsku: z dnia 22.10.2020 r., V ACa 213/20;
- Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 13.01.2020 r., I ACa 1205/18;
- Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 19.11.2020 r., I ACa 265/20,
- Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 03.11.2020 r., VI ACa 656/19,

a także wskazuje na nią uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 11.12.2019 r., V CSK 382/18).

Od konsumenta zależy, czy pominięcie abuzywnych klauzul przeliczeniowych stanowi przeszkodę do utrzymania w mocy umowy kredytu w pozostałym zakresie (por wyrok TSUE z dnia 03.10.2019 r., C-

Reasumując powyższe, powodowie zasadnie domagają się zwrotu świadczeń nienależnie spełnionych tytułem spłaty kredytu w wykonaniu nieważnej umowy – art. 410 § 1 i 2 kc.

Za nietrafny należy uznać zarzut przedawnienia roszczenia. Ponieważ zobowiązanie do zwrotu świadczenia nienależnego jest zobowiązaniem bezterminowym, którego wymagalność zależy od wezwania do zapłaty, zastosowanie znajduje art. 120 kc, zgodnie z którym, jeżeli wymagalność zależy od podjęcia określonej czynności przez uprawnionego, bieg terminu rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stałoby się wymagalne, gdyby uprawniony podjął czynność w najwcześniejszym możliwym terminie. Należy zatem rozważyć, kiedy powodowie mogli najwcześniejszo skierować do pozwanego wezwanie do zapłaty. W ocenie Sądu Okręgowego stan taki zaistniał wówczas, gdy pojawiły się w opinii publicznej, w prasie, itp. szerzej prezentowane poglądy co do możliwych wadliwości umów kredytów indeksowanych do CHF, czy też po wejściu w życie ustawy antyspreadowej i przystąpieniu stron kredytów do zawarcia aneksów w przedmiocie spłaty bezpośrednio w CHF, a zatem około 2011 r. W takim wypadku do dnia wniesienia pozwu nie minął okres 10 lat. Nie ma też znaczenia, że odsetki podlegają trzyletniemu przedawnieniu, albowiem taki okres przedawnienia dotyczy może roszczenia pozwanego o zapłatę odsetek, nie zaś roszczenia powodów o zwrot świadczenia nienależnego. Nie ma znaczenia, pod jakim tytułem świadczenie było spełniane, ważne jest tylko to, że było nienależne.

Sąd oddalił wniosek pozwanego o zawieszenie postępowania w sprawie, uznając wbrew stanowisku pozwanego, iż nie zachodzi tożsamość przedmiotu tej sprawy ze sprawami, w których zostały zadane pytania prejudycjalne przez Sąd Okręgowy w Gdańsku (XV C 458/18 – C-19/20) oraz przez Sąd Rejonowy dla Warszawy-Woli. Ponadto sprawa przed SO w Gdańsku dotyczy kredytu dawnego (...) S.A., którego ogólne warunki zawierają postanowienie § 17:

„Kursy kupna określa się jako średnie kursy złotego do danych walut ogłaszane w tabeli kursów średnich NBP minus marża kupna.”,

„Kursy kupna określa się jako średnie kursy złotego do danych walut ogłaszane w tabeli kursów średnich NBP plus marża sprzedaży.”,

czyli klauzula kursu waluty ma inne brzmienie, przede wszystkim określa sposób ustalenia kursu z odwołaniem do wskaźnika obiektywnego, zaś pytanie SO zmierza do wyjaśnienia skutku wyeliminowania marży Banku.

W konsekwencji Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powodów 49.328,01 zł oraz 7.873,64 CHF. Powodowie zażądali zapłaty 8.094,17 CHF, jednakże z przedłożonego z pozwem zaświadczenia wynika, że spłata w CHF wyniosła jedynie 7.873,64 CHF.

Należne powodom na podstawie art. 481 kc odsetki za opóźnienie podlegają naliczeniu od dnia 22.12.2017 r.

Powodowie zażądali odsetek za opóźnienie liczonych od częściowych kwot, każdorazowo od dnia dokonania spłaty. Jednakże zobowiązanie do zwrotu świadczenia nienależnego należy do tzw. zobowiązań bezterminowych, w których termin spełnienia świadczenia nie jest z góry oznaczony ani nie wynika z właściwości zobowiązania, wobec czego spełnienie winno nastąpić niezwłocznie po wezwaniu do wykonania zgodnie z art. 455 kc. Nie ma podstaw do przyjęcia, że pozwany Bank pozostawał w opóźnieniu już w dniu otrzymania wpłaty od powodów, bez wezwania do zwrotu.

Powodowie skierowali do pozwanego wezwanie do zwrotu świadczenia nienależnego pismem z dnia 02.11.2017 r. Do pisma nie został dołączony dowód jego doręczenia pozwanemu Bankowi, jednakże skoro udzielił odpowiedzi pismem z dnia 07.12.2017 r., to znaczy że w tej dacie pismo powodów dotarło. Niezwłoczne spełnienie świadczenia pieniężnego w rozumieniu art. 455 kc oznacza z reguły spełnienie go w terminie 14 dni (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28.05.1991 r., II CR 623/90; wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 20.03.2012 r., I ACa 191/11). Zatem pozwany popadł w stan opóźnienia od dnia 22.10.2017 r.

W pozostałym zakresie powództwo jako nieusprawiedliwione podlegało oddaleniu.

Powodowie wygrali sprawę praktycznie w całości, uzyskali bowiem zasądzenie 77.655,79 zł (49.328,01 zł + 7.873,64 CHF x 3,5978 = 28.327,78 zł) z dochodzonych 78.449,21 zł (49.328,01 zł + 8.094,17 CHF x 3,5978 = 29.121,20 zł), czyli 98,99 %. W takiej sytuacji powodom przysługuje na podstawie art. 100 zd. drugie kpc zwrot kosztów procesu w pełnym wymiarze. Koszty te objęły: opłatę od pozwu – 1.000 zł, wynagrodzenie pełnomocnika ustalone zgodnie z § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych – 5.400 zł, opłatę skarbową od pełnomocnictwa – 34 zł, wydatkowaną zaliczkę na koszty opinii biegłego w kwocie 2.973,84 zł, tj. łącznie 9.407,84 zł.

Mając powyższe na uwadze, Sąd podjął rozstrzygnięcia zawarte w sentencji wyroku.